

R.D. Iacobi Marchantii Vitis Florigera

Marchantius, Jacobus

Coloniae Agrippinae, 1661

56. In Festo S. Teresiæ, tripart. Cessa veru[n]t fortes Israel, donec
surgeret mater in Israel nova bella eligit dominus & portas hostiu[m] ipse
subvertit. Iud. 5.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56381](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56381)

S. Dionysium; hanc enim in celo ductabit cohortem speciali gloria adornatam, specialisque huius gloriæ symbolo decoratam in choro Sanctorum. Quapropter de eis dicere possumus, quod in simili S. Basilii: O sanctorum chororum! o sacrum ordinem! o cunctam inexiguabilem! o communes humani generis custodes, precum ac votorum suffragatores, legati apud Deum potentissimi, astra mundi flores Ecclesiarum, vos celum excepit, aperit que sunt vobis Paradisi porta, quia dignum exercitibus Angelorum, Patriarchis, Prophetis, & iustis omnibus spectaculum exhibuistis, & admirabile pro pietate trophæum erexitis.

firmas mulieres voluit esse Duces in hoc prælio, ut confunderet per eorum infirmitatem hostium suorum arrogantiam & praesumptionem. Voluit illud Job verificari: *Iludet ei quasi viri, Job. 40. & ligabis eum ancillis suis.* Hoc de illo scribitur, cui non est potestas similis super terram. Rursus & illud verum esse ostenditur: *Sapientia misit ancillas suas, ut vocarent ad arcem & nocentia civitatis.*

An non hæc omnia manifesta sunt in S. Teresa? *S. Teresa inflavit Deboræ, contra inimicos Christi (reformans irregram Ordinem Virorum fortium) spiritu, fortitudinis, sapientia plane admirabili? An non hos docuit per mandibulam Asinæ pugnare & vincere; hoc est, per simplicitatem & humilitatem religiosam, de qua & poltea eis fluxit abundantia aquæ, quasi de mandibula Sampsonis molari dentate? An non eos docuit instar militum Gedeonis confingere lagunculas, inflare tubas, ignem & flammam ostentare, sicque hostes fugare? Quid per Lagunculas constrictas, nisi aulicæ mortificationis; quid per Tubas, nisi sonora prædicationis; quid per Ignem & flammam, nisi zelus ardens designatur? His omnibus armis strenqui sub Teresa Duce milites, Dæmones hostesque omnes spirituales vincere potuerunt, quasi in clamantes, DEO ET TERESÆ, sicut olim antiqui illi milites, DEO ET GEDEONI. Sic vere adimpletum est illud, & adimplebitur in finem usque sæculi: Nova bella elegit sibi Dominus, subvertit portas hostium. Rursus & illud: De Cælo dimicatum est. Stella manentes in ordine suo pugnaverunt. Quod enim Religiosi, tot Stella; qui ubi Ordinem suum conservant cum zelo, dimicant adversus spirituales hostes, & facile possunt victoriam reportare de Cælo.*

Cōclusio. O Inclyte Martyr Christi Dionysi, qui specialiter a Deo vocatus, a Paulo instructus, a Clemente Pontifice missus, varias Europæ Provincias Christianis præceptis imbuisti, & Gallicanæ Ecclesiæ fundamina jecisti, eaque tuo sanguine fortiter & admirabiliter rigasti, ac pacem Christi undique nuntiasti: Respice Christi Ecclesiam, variis conspiratam hæresibus, turbatam & rursatam Regum & Principum dissidiis, contritam bellis & armis, inspiraque Principibus sana consilia, sanctam concordiam, beatam unionem. ut populi in tua protectione confidentes, sentiant sibi tuâ intercessionem pacem restitui, pietatem augeri, per quam ad æternitatis pacem valeat respirare, & decantare: *Mirabilia Deus in Sanctis suis, ipse dabit virtutem plebi suæ, benedictus Deus.*

PRO FESTO S. TERESÆ.

Lect. 55. *Cessaverunt fortes in Israel, donec surgeret mater in Israel. Nova bella elegit Dominus, & portas hostium ipse subvertit. Jud. 5.*

Pars I. Infirma mundi eligere solet Deus, ut confundat fortia: sicque suam manifestam facit & potentiam & sapientiam. Hoc frequentissime fecit jam ab initio sæculi. Per tubas destruxit Jericho. Per lagunculas in fugam vertit exercitum Madianitarum. Per rana subigit Ægyptum. Per mandibulam Sampsonis sternit Philisthæos.

Neque solum per firmiorem sexum acies suas instruxit: sed etiam mulieres belli sui Duces constituit, ut per infirma mundi confunderet fortia. Sic per Jahel mulierem, vincit Sisera exercitus copiosissimi & fortissimi Ducem. Sic per Judith confundit Holofernem in fortitudine exercitus sui gloriantem. Sic suscitavit Deborah, ut sit Dux belli. *Cessaverunt fortes, donec surrexit mater in Israel. Nova bella elegit sibi Dominus, portas hostium subvertit.*

Non ab simili modo, ut Dæmonem sibi juratum hostem sternat, non solum eligere voluit Angelicos spiritus, fortissimos & potentissimos bellatores vexillo suo præferentes pro symbolo militari: QUI SUNT DEUS: Neque solum elegit bellatores Viros sanctos, quis in dæmon virtute ex alto: sed etiam in-

jud. 5.

jud. 9.

ag. 12.

libera in agere: at ubi vidit libertatem Lutheranam invaluisc contra Eadem, voluit ut non solum Fratres & milites sui verbo & doctrina contra eum praelarentur; sed etiam statuit ipsa, cum Sororem suam cetera omnem vim foemineo seculi possibilem exerceat, lachrymis, precibus, poenitentis pugnando, & hostes debellando, atque ad iter veritatis reducendo. Hoc fufle describit Auctor vitae ejus.

PARS II. Quomodo S. Teresa certavit, & mater fuerit in Israel.

Neque vero sine magnis fuit persecutionibus & contractionibus infirmata mulier, cum quatuor sodalibus adeo austerum Ordinem inicians & reformans. Sed ei non defuit virtus Altissimi confortans, obumbrans, protegens, ut sacrum hunc foetum foeliciter conceptum forti animo pareret. Aderat antiquus Draco flumen persecutionum & contumeliarum yomens, per homines hujus saeculi (immò & per viros sac mulieres religionis speciem praese ferentes) ut sacrum hunc sacrum devoraret & absorberet. Sed virtute & constantia admirabili, contrivit caput Draconis; dataque ei sum aliis, quibus omnes supervolaret laqueos & retia sibi tentia, ac in solitudinem evolare, solitudinis amans (in qua Deus loquitur ad eam) & ad eam omnes invitans. Seiebat scriptum esse, & jam adimpleri debere illud Isaac: *Lasabitur deserta & in via, & exultabit solitudo, & florebit quasi lilium. Germinabit germinabit; gloria Libani data est ei, & decor Carmeli: ipsi videbunt gloriam Domini, & decorem Dei nostri.* Adeo adimplebat & illud, quod mox ibi sequitur: *Confortate manus dissolutas, & genus debilius roborate.* Hos, qui dissoluti vel tepidius in Religione agebant, verbo confortabat & exemplo, ut zelum iudicaret & fortitudinem, & teporem omnem in obsequio Dei & fidei excuterent. His ingenerare spiritum novum conabatur, tanquam Mater in Israel, ut contra vitia & errores pugnarent, & hostium portas subverterent. Quod in multis efficaciter fecit, ita ut adhuc modo spiritus ille permaneat in plerisque ejus sequacibus. Quapropter dicamus, quod quasi veterata mundi senectia urgente, fidei caligabat visus, motum mutabat gressus, marcescebat virilium operum fortitudo, imò faeces temporum faeces commutabantur enim viriorum; cum amator hominum Deus, ex sua pietatis arcano sacri Ordinis & hujus fulcitrais novitatem, providit per eos & fidei fulcimentum, & reformandis moribus disciplinam. *Consurrexitque quasi fulgur meridiana ad vespertam, ut lucem viderent, qui in tenebris ambulabant.* Nec voluit Deus deesse infirmioris sexus auxilium, cum viris, tum foeminis, accendens lucernam super vandelastrum, ut luceat omnibus, qui in domo sunt.

Apoc. 12. quibus omnes supervolaret laqueos & retia sibi tentia, ac in solitudinem evolare, solitudinis amans (in qua Deus loquitur ad eam) & ad eam omnes invitans.

Isa 55. *Lasabitur deserta & in via, & exultabit solitudo, & florebit quasi lilium. Germinabit germinabit; gloria Libani data est ei, & decor Carmeli: ipsi videbunt gloriam Domini, & decorem Dei nostri.*

S. Teresa verbo & exemplo Religiosos confortavit.

Confortate manus dissolutas, & genus debilius roborate. Hos, qui dissoluti vel tepidius in Religione agebant, verbo confortabat & exemplo, ut zelum iudicaret & fortitudinem, & teporem omnem in obsequio Dei & fidei excuterent.

His ingenerare spiritum novum conabatur, tanquam Mater in Israel, ut contra vitia & errores pugnarent, & hostium portas subverterent. Quod in multis efficaciter fecit, ita ut adhuc modo spiritus ille permaneat in plerisque ejus sequacibus.

Quapropter dicamus, quod quasi veterata mundi senectia urgente, fidei caligabat visus, motum mutabat gressus, marcescebat virilium operum fortitudo, imò faeces temporum faeces commutabantur enim viriorum; cum amator hominum Deus, ex sua pietatis arcano sacri Ordinis & hujus fulcitrais novitatem, providit per eos & fidei fulcimentum, & reformandis moribus disciplinam.

Consurrexitque quasi fulgur meridiana ad vespertam, ut lucem viderent, qui in tenebris ambulabant. Nec voluit Deus deesse infirmioris sexus auxilium, cum viris, tum foeminis, accendens lucernam super vandelastrum, ut luceat omnibus, qui in domo sunt.

Talis Lucerna, Duxque viae, ac Magistra vitae fuit S. Teresa, & celitus illuminata, ut multos illuminaret; quamvis ejus lumen multi oculi aegri calumbarerent; vel invidia, vel caecitate, vel alia imbuti passione; aut certe ignorantia & insipientia, vitii frigera.

ita ut adimpleretur illud Psalms: *Muminam tu mirabiliter à montibus aeternis, turbati sum omnes insipientes corde.* Non enim intelligentes hoc lumen, quod Deus, quibus vult, communicat, turbati sunt, & turbida passione impulsu contradixerunt, sicque lumini rebelles facti sunt. Quod certe erga Teresam factitatum esse à plerisque, vel armulis, vel insipientibus & ignavis, ex Vita ejus satis constat Hilioria. Propterea, cum is, qui eia confessionibus erat, non nihil angeretur, quia multis à Deo revelationibus ipsa illustrabatur, & quia verendum videbatur, ne quandoque apud eam se transformaret Angelus Satanas in Angelum lucis ad illudendum, dixit Teresa Dominus: *Die Confessario tuo, ut in situat meditationem suam super illo Psalms versiculo: non. Teresa. Quam magnificata sunt opera tua Domine! Nimis profunda facta sunt cogitationes tuae. Vir insipiens non cognoscit haec. Quam meditationem cum consummasset, facintellexit eam erudiri & illustrari à Deo supra captam hominum hujus saeculi, quia animalis homo non percipit quae Dei sunt.*

Non abimiliter, cum quidam Prior Ord. S. Dominici, Vitipius & eruditus non habere fidem Revelationibus S. Brigittae, quadam vice dormiens, vidit ignem è Caelo in eam descendere. Stupefactus visione, putabat sibi illud. Itaque rursus dormiens, vidit illum ignem ex ore Brigittae procedentem, multos circumstantes inflammaré, simulque auditivocem: *Quis potest ignem hunc prohibere, ut non egrediatur? Ego Omnipotens mittam illum ad Orientem & Occidentem, ad Aquilonem & Austrum, incendet multos. Haec attentius considerans & ponderans Prior ille, haud ulterius incredulus, aut contrarius perstitit.*

Quandoquidem igitur S. Teresam, Matrem in Israel, viros strenuos excitantem & docentem Deborae comparemus, hic meminisse juvabit illius quod dicit Origines de Deborae, Matre & Duce in Israel agens, in cap. 4. & 5. Judicum. Sic ibi loquitur: *Præstat non minime consolationem mulierum sexui, ne pro infirmitate sexus desperent etiam Prophetia gratia capaces se fieri posse; sed intelligant, quod mereantur hanc gratiam puritas mentis, non diversitas sexus, Deborae quippe, quae Apes interpretatur in Prophetis forma versatur, Certum namque est, quod omnia Prophetia caelestis doctrinae favos suaves, & dulcia divini eloqui mella componit, ut dicit David: Quam dulciora sancibus meis eloquia tua! Ita Origines aptè ad nostrum propositum; quia Teresa fuit verè Deborae, verè Mater in Israel, verè Ductrix & Ductrix populi Dei, verè Apis argumentosa, quae multos nobis suaves caelestis doctrinae favos proposuit, melque confecit, & lumine caræ suae illuminavit; ita ut manifestum fuerit, quam inique multi lumina caelesti in ea relucenti, & per eam Orbi se producenti, rebelles fuerint.*

Non abimiliter, cum quidam Prior Ord. S. Dominici, Vitipius & eruditus non habere fidem Revelationibus S. Brigittae, quadam vice dormiens, vidit ignem è Caelo in eam descendere. Stupefactus visione, putabat sibi illud. Itaque rursus dormiens, vidit illum ignem ex ore Brigittae procedentem, multos circumstantes inflammaré, simulque auditivocem: *Quis potest ignem hunc prohibere, ut non egrediatur? Ego Omnipotens mittam illum ad Orientem & Occidentem, ad Aquilonem & Austrum, incendet multos. Haec attentius considerans & ponderans Prior ille, haud ulterius incredulus, aut contrarius perstitit.*

Quandoquidem igitur S. Teresam, Matrem in Israel, viros strenuos excitantem & docentem Deborae comparemus, hic meminisse juvabit illius quod dicit Origines de Deborae, Matre & Duce in Israel agens, in cap. 4. & 5. Judicum. Sic ibi loquitur: *Præstat non minime consolationem mulierum sexui, ne pro infirmitate sexus desperent etiam Prophetia gratia capaces se fieri posse; sed intelligant, quod mereantur hanc gratiam puritas mentis, non diversitas sexus, Deborae quippe, quae Apes interpretatur in Prophetis forma versatur, Certum namque est, quod omnia Prophetia caelestis doctrinae favos suaves, & dulcia divini eloqui mella componit, ut dicit David: Quam dulciora sancibus meis eloquia tua! Ita Origines aptè ad nostrum propositum; quia Teresa fuit verè Deborae, verè Mater in Israel, verè Ductrix & Ductrix populi Dei, verè Apis argumentosa, quae multos nobis suaves caelestis doctrinae favos proposuit, melque confecit, & lumine caræ suae illuminavit; ita ut manifestum fuerit, quam inique multi lumina caelesti in ea relucenti, & per eam Orbi se producenti, rebelles fuerint.*

Hoc potèd lumen promeretur, & mentis puritas, & cordis humilitas: hanc utramque dum in quibusdam mulieribus reperit Deus, eas mirabiliter

Psal. 73.

Rebera in vita S. Brigittae.

Spiritus in vita S. Brigittae.

Mentis puritas, & cordis humilitas.

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK PADERBORN

rela, timeremus quod timendum est. Certe agnosceremus clare, plus nobis mali accidere posse ex uno peccato veniali, quam ex eo toto inferno. Sic loquebatur bellatrix haec in claya, Debhora nostra, docens manus nostras ad praedium, & digitos nostros ad bellum, simulque admonens in Cruce totam nostram fortitudinem & gloriam consistere, tamquam in armis & insigniis Imperatoris nostri; ideo & in his armis gloriabatur ipsa mirifice.

Admirabile est, & memoratum dignum, quod circa eam quaedam die gelatum legimus. Habebat ipsa crucem in Rosario, quam frequentissime oculis cordis & corporis inspectabat. Dominus ex ejus manibus hanc accepit; sed mox reddidit mirè immutatam. Videbatur enim confecta ex quatuor lapidibus pretiosissimis, & in uno illorum quinq; ejus vulneta artificiosissime incisa. Dixit verò ei Christus, quod exinde eam crucem sic semper cerneret. Itafactum est. Nam non amplius cernebat lignum ex quo crux confecta erat, sed solum lapides illos pretiosos & vulneta Salvatoris in uno incisa, quamvis illi crucem conspicerent ligneam, ut antea. Nec mireris eam ut ligneam aliorum obtutibus objici, ut gemmeam vero ab ipsa conspici; nam sic dona sua abscondita quibusdam, Deus abscondit, Deus Israel Salvator, revelat quibusdam abscondit. Quod etiam alias contigit ex Ecclesiasticis constat historicis. Sic S. Catharina benedicta Christo datus est annulus cum gemma aurea, quem sola ipsa videbat, teste Raymundo ejus Confessorio, licet ejus in digito permaneret. Sic S. Caeciliae duas coronas ex liliis & rosis tulit Angelus, quas ipsa & Sponsus ejus Valerianus videre dignus fuit. At postmodum Tiburtius frater eorum odorem percipit, ut ad castitatis & martyrii gratiam pertingeret haec fragrantia ille cibus. Sic quoque S. Clemens vidit agnum pede suo fontem ostendentem; ceteri tamen Christiani, hoc fonte gavisii, id non viderunt. Denique sacrificanti S. Martino apparuit globus in capite, nec eum vidit nisi Virgo una, unus Sacerdos, & tres Monachi. Ergo non mirum sit, quod servis & ancillis suis, favores quosdam praebat Deus, quibus soli fruuntur? sicut de cruce ista S. Teresae dicimus, quae & postea miraculis claruit, ut testatur Franciscus Ribera vitae ejus lib. 1. cap. 11.

Psal. 143.
Favores quosdam speciales Deus saepe suis abscondit.

Ribera l. 1. c. 11. vita.
Exempli sciantur.

Afflictionum solatio gemmas parit gloriosas.

Debbora sub palma sedet S. Teresae sub cruce Judic. 4.

& Debhora nostra, nostra mater in Israel, solita est sub crucis palma federe, exquirens à Domino scientiam salutis, quam posset in alios transfundere. Merito de cruce vocari potest. Palma TERESAE, quandoquidem sub illa sedebat, tamquam sub arbore vitae, & Arbore scientiae veræ, ad discernendum bonum à malo; malum à bono. Haec est Palma Carmeli, sub qua sedent, quiescunt, omni genæque consolationis fructum carpunt, qui se Carmelitas dicunt, & filios matris hujus in Israel. Imò ad imitationem matris suae crucem & Crucifixum super pectus nocte dieque gestant; ut meminerint se toto corde illum debere diligere & sequi, qui pro ipsis fixus fuit in cruce, quippe illam ascendit tamquam palmam suam, per quam de hostibus fortiter debebat triumphare.

Concludamus, & dicamus, quod mater haec, Cœcilius. Dux in Israel fortis fuerit non solum contra hostes sed etiam contra Deum. Quomodo contra Deum? Audi de Moysi, quam fortis contra Deum fuerit, dum ei vindices quodammodo manus ligat, ita ut cogatur dicere: *Dimitte me, ut irascatur furor meus.* Attende Jacob luctantem totà nocte, & protestantem: *Non dimi tam te, nisi benedixeris mihi.* Confortatus est, inquit Ozeas Propheta, *invaluit ad Angelum & flevit.* Nempe fletu, oratione, paenitentia luctantur Sancti cum Deo, ejusque misericordiae vim quandam inferunt. His nocte dieque Teresae luctabatur cum eo, nec dimittat, nisi petitam ab ipso benedictionem extorsisset. Sciebat quod his vincitur & vincitur Deus, ac quodammodo vulneratur amore nostro. Triumphat de Deo amor Dei: triumphat de Deo amor noster. Haec est *vita victa ad violentiam, violenta ad victoriam.* O felicem victoriam amoris divini, in qua sic praevalet homo contra Deum, ut tamen sine vulnere non recedat! Sic praevaluit Teresae, nec tamen sine vulnere fuit. Notum est enim de jaculo divino & ignito cor ejus transigente, ut Deus in corde ejus signa figeret perennatae felicitatis certaminis & victoriae. Poterat ergo dicere cum Franciscus Teresae:

Exod. 32.
Gen. 32.
Ozeas. 11.
Bernard. in Cant.

Uris amor, me torquet amor, sum factus amoris Alter amor, nostri est visor amoris amor.

Utique felix victoria & certamen, in quo uterque vincit, uterque vincitur; in quo nec victor reculat dici victus; victusque potest dicere se vicisse. Tale fuit praedium, talis victoria inter Deum & Teresam. Dicebat ille: *Vulnerasti cor meum soror mea Sponsa, vulnerasti cor meum, in uno crine collistui, in uno oculorum tuorum.* Dicebat ipsa: *Vulnerata charitate ego sum: Et cum Propheta dicere potuit. Tenuit arcum suum, & posuit me quasi signum ad sagittam, misit in me filias pharetrae suae.* Ecce rursus illud quam verum sit, manifestum & hic: *Nova bella elegit sibi Dominus.*

Cant. 4.
Cant. 5.
Thron. 3.

Denique, & hoc dicendum est, non defuisse S. Teresae certamina multa in finem usque vitae, tanquam quibus

signe ad mortem.

quibus semper vicit. Nam & in extremo spiritu certavit, & vicit legiones tartareas, ad iura viribus Angelorum, & decem millibus martyrum, quibus erat devotissima. Hi enim fortes pro Christo bellatores ei adfuerunt in morte, prout sponderant ipsi, dum quondam eorum festivitatem magna celebraret pietate. Nec absuit in hoc ultimo paelio MARIA & JOSEPH auxilium, quibus ab ineunte aetate obsequium devotissimum obulerat, in quibus & post Christum totam fiduciam collocarat, hunc in Advocatum & Patronum, illam in matrem sibi eligens. Undique ergo celestis munita praesidio, nihil potuit timere in extremo hoc certamine: licet tunc inferi omnes exerant vires, & totam Satan iram suam effundat, & impetum, sciens quia modicum tempus habet. Sed potuit cum S. Martino dicere: *Quid hic nullus cruenta bestia? Nihil in me fuisse reperies, tartareus te tenebris remerge cum confusione tua.* Sic nempe in portis mortis existens, portas hostis confregit, hoc est, vicit omnes ejus vires & machinas. Atque in ipsa verum est: *Non confundetur, cum loquatur inimicus suis in porta.* Illud quoque quod de muliere forti scriptum est, in ipsa locum habuit: *Fortitudo & decor indumentum ejus, & videbit in die novissimo.*

Apoc. 12.

2/1/16.

2/1/16.

Ad hanc igitur Duce[m] & mulierem fortem recurrant fidenter quicumque sub vexillo crucis certant contra vitia & peccata, contra tentationes Daemonis insulsi. Quia certum in omni certamine victoriam tulit, hoc ipsum apud Deum promeruit, ut possit efficaciter auxiliari hiis qui tentantur, sicut ejus patrocinium accurrant. Ejus quoque opem implorat illi, quorum professio est Christo generare filios, haec enim fecunda mater in Israel est, mater generationis timentis Deum, omnibus praebens exemplum, quomodo concipere debeant & lovare Spiritum Dei, & zelum amicum.

EODEM FESTO

Leet. 36. r. partita.

Panem ut signaculum super cor tuum, &c. Cant. 8.

PARS II. Quomodo Domi S. Teresiam in quertia vocavit & signaculum cordi ejus suavit. 26. 27. 28.

Vitis modis Deus solet homines ad se allicere, quosdam melle dulcedinis, quosdam felte amaritudinis: quosdam trahit funiculis amoris, quosdam fuitibus timoris quodammodo compellit: *A timore tuo, Domine, concepimus, & parturivimus spiritum salutis,* dicunt quidam apud Haïam: *In charitate perparavi mellei, ideo attraxite, miserans tui,* dicitur apud Oseam. Et rursus: *In funiculis Adam traham eos, in vinculis charitatis.* Ecce melle dulcedinis, ecce suavitatis lucis & pacis, ecce via amoris. Sed audi alium modum, aliamque viam amaritudinis & felis: *Sequam viam tuam spiritu, & sequam mactera, & semitas suas non inveniet, & dicit. Vadam & recurrar.* Haec spinae, sunt angores & remotas conscientiae, aliaque afflictiones, quae ad Deum

cogunt reverti, & viam aliam inire. Felices interim, qui quicumque via, quocumque modo, vel funiculis delicatulis, vel fuitibus praeduris Deum trahentem sequantur.

Utroque modo Deus ad se traxit S. Teresiam, ut ipsa fateretur in descriptione vitae suae. Primum quidem scintillas divini amoris cordi ejus immittebat jam a pueritia, cum annum ageret octavum, vel nonum, & haec quidem scintillae sublucecebant, & igniculum in ejus corde accendebant. Hinc mire afficiebatur lectioni pie, & maxime lectioni vitae Sanctorum Martyrum. Hinc vacabat pro capiti ingenio cum quodam suo fratre, aetate vix eam superante; & admirabatur, intelligens quod illi paucopro amore Dei passus, in divinae mox gloriae confortium transivissent; videbaturque ei quod exiguo sane pretio caelestis illius gloriae fructum emerent. Quapropter & ipsa ignescebat, accendebaturque in ea desiderium pro Christo moriendi, ut his fruere bonis, quae legebat in coelis reposita his qui pro amore Dei paterentur. An non tibi videtur in illa adhuc tenera aetate illud ex ore Domini cordis auribus percepisse, *Ponere ut signaculum super cor tuum, quia fortis ut mors dilectio?* Desiderium enim illud igitam jam cordis ejus erat quoddam signaculum, quo obsignaretur Sponsio aeterno haec renella Sponsio.

Quomodo S. Teresiam ad se Deum primo traxerit.

Teresia sua esp.

Cant. 8.

Initia p. r. t. & d. lectio S. Teresiam g. 1. 1. 1.

Immo quia desiderium illud non sine quadam efficacia erat, jam conferebat cum fratre de medicis quibus possent ad Martyrium pertinere, & amorem in corde latentem effectum demonstrat. Subibatque pueriles eorum animos haud puerile consilium, de eundo peregrinatio ad Mauros infideles, si tempore & eleemosynam, ut ipsi intelligentes hos esse Christianorum filios, propter fidem capite mulderent, aut sanguinem eorum funderent; & quidem videbatur eis esse ad id sufficiens animus, si modo impedimentum a parentibus non nasceretur. Ecce, non solum ponebat super cor suum signaculum sponsi, sive ipsum sponsum, sed etiam ponebat super brachium suum, quia fortis ut mors dilectio jam in ea inchoabatur. Sicut per eorundem dilectio, ita per brachium effectus & operae designantur. Ipsa itaque non conceperat desiderium inane pro Christo patiendo, sed illud ad effectum deducere, quoad in se erat, penetrabat. Et quia impediebatur a parentibus carnis, ad patrem spirituum sese cum fratre convertebat, & ad Jesum Sponsum suum, mire exiliens in spiritu, dum audiret gloriam illam esse aeternam, quam promissis diligentibus se. & patientibus pro dilectione sua. Quapropter aeternitatis gloriae hujus quodam gustu & promulsa illa, repetebat cum fratre, continuo quasi in obituro: *In aeternum in aeternum, in aeternum in aeternum cum Christo gaudere, & quomodo desiderabile! O nullus labor, nullus dolor, nulla sanguinis profusio pro hac aeternitate detestanda! O felix tempus, quod in gaudii hujus aeterni memoria & progressu impenditur.*

Sic.